

Tid Torsdagen den 10 mars 2016 kl. 17.00 – 17.10
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justerat Torsdagen den 10 mars 2016

Jan Valeskog

Joakim Larsson

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Jan Valeskog (S) ordföranden

Joakim Larsson (M) vice ordföranden

Margareta Stavling (S)

Maria-Elsa Salvo (S)

Elin Olsson (MP)

Lennart Tonell (MP)

Monika Lozancic (M)

Torbjörn Erbe (M)

Alexandra Östback (M)

Mattias Keresztesi (M)

Abit Dundar (L)

Tjänstgörande ersättare:

Anny Sandgren (S)

för Anders Göransson (S)

Maria Ljuslin (V)

för Rikard Warlenius (V)

Ersättare:

Birger Kato (S)

Anna Bäcklund (MP)

Veronica Eriksson (MP)

Marie-Louise Gudmundsson (M)

Pia Begler Lindholm (L)

Markus Berensson (C)

§§ 3-32

Maurice Forslund (KD)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Håkan Falk, Marita Anheim, Ann-Charlotte Bergqvist, Margareta Catasus, Gunnar Jensen, Sara Lundén, Lena Mittal, Martin Skillbäck och Åsa Wigfeldt samt borgarrädssekreterarna Oscar Lavelid och Daniel Carlsson Mård och personalföreträdaren Luis Lopez för §§ 1-6.

§ 19

Överenskommelse om exploatering med tomträtt, för Nobel Center inom del av fastigheten Norrmalm 3:43 m.fl. på Norrmalm med Nobelhuset AB. Genomförandebeslut
Dnr E2015-03770

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner för sin del genomförandet av exploatering inom Norrmalm 3:43 m.fl. omfattande investeringsutgifter om 227 mnkr och investeringsinkomster om 1,3 mnkr samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner genomförandet och ger exploateringsnämnden, genom exploateringskontoret, i uppdrag att genomföra projektet.
- 2 Exploateringsnämnden godkänner för sin del överenskommelse om exploatering med tomträtt mellan exploateringsnämnden och Nobelhuset AB (org.nr. 556884-6421), avseende del av Fastigheten Norrmalm 3:43 samt föreslår att kommunfullmäktige godkänner överenskommelsen om exploatering och ger exploateringsnämnden, genom exploateringskontoret, i uppdrag att teckna andra erforderliga avtal enligt vad som anges i kontorets tjänsteutlåtande.
- 3 Exploateringsnämnden godkänner för sin del genomförandeavtal för Nobel Center, mellan Stockholms kommun, Trafikförvaltningen samt Förvaltning för utbyggd tunnelbana, och föreslår att kommunfullmäktige godkänner genomförandeavtalet.
- 4 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 24 februari 2016.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) föreslår (se beslutet).
- 2) Elin Olsson m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V) föreslår att nämnden beslutar att avslå ärendet samt att därutöver anföra:

Nobel är en viktig symbol för Sverige och Stockholm och Nobel Center skulle på ett positivt sätt bidra till Stockholms attraktivitet. Med den volymminskning som skett sedan inriktningsbeslutet, samt att parkeringsgaraget utgått, anser vi att projektet tagit stora kliv i rätt riktning. Dock kvarstår flera osäkerhetsfaktorer – kring ekonomin, kulturmiljö och gestaltning.

Blasieholmens känsliga kulturmiljö ställer exceptionella krav, både på byggnationen och hantering av platsens kulturhistoriska arv. En alternativ placering hade kunnat påskynda hanteringen avsevärt och sannolikt lett till betydligt mindre kostsamma lösningar för staden.

Från Miljöpartiet och Vänsterpartiet har det varit ett uttalat krav att Tullhuset ska flyttas. I överenskommelse om exploatering finns ingen tillfredsställande lösning presenterad vilket varit en förutsättning för projektets genomförande.

Kostnaden för staden har mer än fördubblats sedan det tidigare inriktningsbeslutet. Trots det kvarstår flera osäkerhetsfaktorer kring de arkeologiska utgrävningarna och den framtida kostnaden för torget. En uppskattning av kostnader för iordningställande av torget och flytten av Tullhuset ska inkluderas i den totala kostnadsuppskattningen då detta är viktiga förutsättningar för projektets genomförande. Vi anser därutöver att kostnader för detaljplan samt kostnader för arkeologisk utgrävning borde ha finansierats av Nobelstiftelsen för att minska dels osäkerhetsfaktorerna samt stadens utgifter i samband med byggnationen.

Under granskningskedet av detaljplanen har framkommit att den föreslagna mässingsfasaden inte lever upp till miljökvalitetsnormerna. Att i sent läge ändra fasadmaterial är olyckligt.

- 3) Abit Dundar (L) föreslår att nämnden beslutar att avslå kontorets förslag till beslut samt att i övrigt anföra:

Exploateringen av Blasieholmen för ett Nobel Center rymmer flera fel. Huset som föreslås i planprocessen passar inte in i omgivningen och är i sig inte en byggnad som tilltalar. Vid sidan av problemen med det nya Nobel Center står det redan på marken tre mycket intressanta byggnader. Det handlar både om två varumagasin som eventuellt ska flyttas och det gamla tullhuset som föreslås rivas.

Liberalerna ställer sig emot föreslagen exploatering av Blasieholmen till förmån för ett bejakande av de kulturmiljömässiga värden som finns på platsen. Tullhuset från 1876 bär stora värden och är grönklassat av Stadsmuseet, det vill säga särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt.

Vid sidan av att projektet i sig inte är en bra användning av mark har projektets ekonomi försämrats sedan markanvisningen. I handlingarna inför markanvisningen prognostiserade kontoret ett nettonuvärde om +/- 0 mnkr. I förslaget till överenskommelse och genomförande redovisas dock ett nettonuvärde om -217 mnkr (inkluderat trafikkontorets uteblivna inkomster).

Skillnaden ligger i att staden enligt förslaget ska betala både planavgiften och halva miljökonsekvensbeskrivningen. Dessutom betalar staden för flyttarna eller rivningarna av Tullhuset och varumagasinet. Även arkeologiska utgrävningar betalas av staden. Samtliga kostnader ovan betalas normalt av byggherren. Totalt sett innebär det att stadens kostnader har ökat från prognostiserade 125 mnkr till 227 mnkr. Vad som från början såg ut som en ”plus-minus-noll-affär” är nu en förlustaffär.

Ett Nobel Center är således en dålig affär för staden och en förfölning av Blasieholmen. Liberalerna röstar därför emot.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S) och vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M).

Reservation

Elin Olsson m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Abit Dundar (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Ersättaryttrande lämnas av Markus Berensson (C) enligt följande:

En utgångspunkt för Centerpartiet i detta ärende har varit att förslaget ska bidra till att skapa en levande stads- och kajmiljö på denna outnyttjade plats. Genom att utveckla park- och kajmiljöerna samtidigt som ett nytt Nobel Center anläggs omvandlas en skara gropiga och grusbelagda parkeringsplatser med utmärkt sjöutsikt till en plats värd att

besöka och vistas på. I dagsläget är området otruggt och används mer som en transportstäckta än för rekreation och upplevelse.

I samband med att Nobel Center byggs tycker vi att det är positivt att det tillskapas en attraktiv park och att en upprustad kajmiljö kan ge bättre förutsättningar för angöring för hop-on-hop-off-båtar och kollektivtrafikbåtar. Sjötrafiken har nu möjlighet att bli ett än viktigare inslag på platsen. Tillsammans med parkmiljön och aktiviteterna i Nobel Center kan detta leda till en mer levande stadsmiljö och att Blasieholmens fulla potential tillvaratas.

Centerpartiet tycker även att det är positivt att det stora parkeringsgaraget har utgått ur förslaget. Blasieholmen och Nobel Center ska inte anpassas utifrån biltrafikens behov utan fotgängares, cyklisters och kollektivtrafikresenärers tillgänglighet ska stärkas.

Ersättaryttrande lämnas av Maurice Forslund (KD) enligt följande:

Om jag hade haft rösträtt skulle jag ha yrkat att nämnden beslutar att avslå exploateringskontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Kristdemokraterna bedömer det som positivt att nordöstra Blasieholmen utvecklas. Genom en etablering kan den aktuella platsen utvecklas från att vara något av en bakgård till att bli en framsida med direkt anslutning till vatten och kajliv.

Dessvärre finns det flera skäl att ha invändningar mot det förslag som nu är aktuellt att genomföra. Kristdemokraterna har från första stunden ett Nobelmuseum aviserades på platsen sagt att det inte får bli en kubliknande modernistisk byggnad utan att huskroppen måste anpassas till platsens särart och omgivning. Tyvärr har inte dessa önskemål tillgodosetts i den genomförda arkitekttävlingen. Byggnaden i den utformning som nu är föreslagen löper stor risk att bli ett alltför abrupt och okänsligt inslag i stadsbilden och den viktiga kulturhistoriska miljön i centrala Stockholm.

Jag konstaterar också att stadens utgifter för projektet beräknas öka från 125 mnkr i det ursprungliga inriktningsbeslutet, till 227 mnkr i nu föreliggande förslag. Samtidigt kommer den offentliga plats som har varit en av projektets stora fördelar eventuellt inte att kunna färdigställas förrän 2025.

Vidare anser Kristdemokraterna att Blasieholmens tullhus kulturhistoriska värde måste beaktas och byggnaden bevaras – antingen genom att lämnas som den nu står, genom att inkorporeras i den nya byggnaden, eller genom flyttas till annan plats. Kontoret förslår emellertid att tullhuset ska rivas, vilket inte är godtagbart. Det är beklagligt att kontoret nöjer sig med att konstatera att stadens kajstrategi förhindrar att byggnaden flyttas till en annan del av Stockholms hamn. Än mer anmärkningsvärt är att kontoret anser att tullhusets byggnads-antikvariska värde går förlorat om den placeras någon annanstans än i hamnområdet. Mot denna bakgrund avvisar Kristdemokraterna det nu aktuella förslaget.

Vid protokollet
Lena Mittal

Rätt utdraget intygar:
